

Навчальна дисципліна
«Історія міжнародного права»
Спеціальність 293 «Міжнародне право»

3 семестр 2023–2024 навчального року
Іспит для здобувачів наукового ступеня
«доктор філософії» (аспірантів)

ПИТАННЯ

1. Теоретико-методологічні проблеми історії міжнародного права: загальна характеристика.
2. Історія міжнародного права як наука і навчальна дисципліна.
3. Методологія історії міжнародного права.
4. Методологічні помилки у процесі історичних міжнародно-правових досліджень (європоцентризм, етатизм, модернізація історії та ін.).
5. Теорії походження міжнародного права.
6. Періодизація історії міжнародного права.
7. Сучасна вітчизняна історична міжнародно-правова думка.
8. Міжнародне право і міжнародно-правова думка стародавніх цивілізацій: загальна характеристика.
9. Міжнародне право і міжнародно-правова думка держав Дворіччя.
10. Міжнародне право і міжнародно-правова думка Стародавнього Єгипту.
11. Міжнародне право і міжнародно-правова думка Стародавньої Індії.
12. Міжнародне право і міжнародно-правова думка Стародавнього Китаю.
13. Міжнародне право і міжнародно-правова думка Стародавньої Греції.
14. Міжнародне право і міжнародно-правова думка Стародавнього Риму.
15. Біблія як джерело з історії стародавнього міжнародного права.
16. Особливості формування окремих інститутів стародавнього міжнародного права (міжнародна правосуб'єктність, міжнародно-правова відповідальність, право договорів, статус іноземців, право війни та ін.).
17. Міжнародне право і міжнародно-правова доктрина Середньовіччя: загальна характеристика.
18. Європейське міжнародне право і міжнародно-правова доктрина середньовічного періоду.
19. Міжнародне право і міжнародно-правова доктрина середньовічної Індії.
20. Міжнародне право і міжнародно-правова доктрина середньовічного Китаю.
21. Ісламське міжнародне право і міжнародно-правова доктрина Середніх віків.
22. Міжнародне право і міжнародно-правова думка Київської Русі: загальна характеристика.
23. Особливості окремих інститутів середньовічного міжнародного права (міжнародна правосуб'єктність, міжнародно-правова відповідальність, статус іноземців, право війни та ін.).
24. Міжнародно-правові погляди Ф. Вітторія, Ф. Суареса, А. Джентілі, Г. Гроція.
25. Міжнародно-правове значення Вестфальського миру 1648 р.

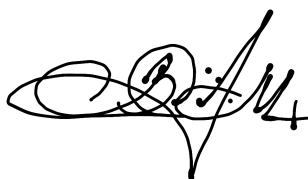
26. Вітчизняна міжнародно-правова думка і практика періоду національно-визвольних змагань середини XVII ст.
27. Міжнародне право і міжнародно-правова доктрина періоду абсолютизму: загальна характеристика.
28. Вплив ідей просвітництва та практики перших буржуазних революцій на міжнародне право.
29. Міжнародно-правове значення Віденського конгресу 1815 р.
30. Міжнародно-правові наслідки Паризького конгресу 1856 р.
31. Міжнародно-правове значення Берлінського конгресу 1878 р. та Берлінської конференції 1884 – 1885 рр.
32. Розвиток міжнародного права під час Гаазьких конференцій миру 1899 і 1907 рр.
33. Європейське колоніальне міжнародне право та різноманітні форми міжнародно-правової залежності держав.
34. Особливості окремих інститутів класичного міжнародного права (міжнародна правосуб'єктність, міжнародно-правове визнання, міжнародно-правова відповідальність, право війни та ін.).
35. Перші міжнародні міждержавні організації (адміністративні союзи держав) – Всесвітній поштовий союз, Міжнародний союз електрозв'язку та ін.
36. Значення діяльності міжнародних неурядових організацій для розвитку міжнародного права у другій половині XIX – на початку XX ст. (Міжнародний комітет Червоного Хреста, Інститут міжнародного права, Асоціація міжнародного права та ін.).
37. Класична світова наука міжнародного права (С. Пуффендорф, Г.В. Лейбніц, Г.Ф. фон Мартенс, Е. де Ваттель, Ф. фон Ліст, Л.Ф.Л. Оппенгейм та ін.).
38. Російська дореволюційна наука міжнародного права (Ф.Ф. Мартенс, Л.О. Камаровський, М.О. Таубе, Б.Е. Нольде, М.М. Коркунов та ін.).
39. Харківська школа міжнародного права дореволюційного періоду (Т.Ф. Степанов, Д.І. Каченовський, А.М. Стоянов, В.П. Даневський, В.А. Ястржембський та ін.).
40. Підготовка науково-педагогічних кадрів з міжнародного права у Харківському імператорському університеті.
41. Перша світова війна і міжнародне право.
42. Паризькі мирні угоди 1919 – 1920 рр.: загальна характеристика.
43. Міжнародно-правовий статус Данцига (Гданська) як Вільного міста у міжвоєнний період.
44. Утворення Ліги Націй та діяльність Постійної Палати Міжнародного Правосуддя.
45. Міжнародно-правове співробітництво у боротьбі зі злочинністю у міжвоєнний період.
46. Міжнародно-правовий захист прав людини у міжвоєнний період.
47. Розвиток міжнародного гуманітарного права у міжвоєнний період.
48. Вітчизняна міжнародно-правова думка і практика українських державних утворень у період між I та II Світовими війнами.

49. Міжнародно-правова діяльність радянської України до і після утворення СРСР.
50. Генуезька конференція 1922 р., Локарнська конференція 1925 р. та їх міжнародно-правові наслідки.
51. Святий престол / Ватикан як суб'єкт міжнародного права за Латеранськими угодами з Італією 1929 р.
52. Суверенний Мальтійський орден як суб'єкт міжнародного права.
53. Пакт Бріана – Келлога 1928 р. Конвенція про визначення агресії 1933 р.
54. Конвенція про режим Чорноморських проток (Монтре, 1936 р.).
55. Мюнхенська угода 1938 р. та інші порушення міжнародного права напередодні Другої світової війни. Міжнародно-правовий контекст проголошення незалежності Карпатської України.
56. Пакт Молотова – Ріббентропа 1939 р. та його міжнародно-правові наслідки.
57. Світова наука міжнародного права міжвоєнного періоду (Г. Кельзен, М. Губер, Ч.Ч. Хайд, Д. Анцилотті, Ж. Ссель, Х. Лаутерпахт, А. Фердросс та ін.).
58. Радянська наука міжнародного права у міжвоєнний період (В.Е. Грабар, Є.О. Коровін, Є.Б. Пашуканіс та ін.).
59. Харківська школа міжнародного права у міжвоєнний період (В.А. Ястржембський, М.М. Лозинський, В.М. Корецький та ін.).
60. Міжнародно-правові проблеми періоду Другої світової війни: загальна характеристика.
61. Порушення міжнародного права під час Другої світової війни.
62. Міжнародно-правове значення Атлантичної хартії від 14 серпня 1941 р. і Лондонської конференції (вересень 1941 р.). Декларація уряду СРСР від 24 вересня 1941 р.
63. Вашингтонська Декларація Об'єднаних Націй від 1 січня 1942 р.
64. Московська і Тегеранська конференції 1943 р. та їх міжнародно-правові наслідки.
65. Міжнародно-правове значення конференції у Думбартон-Оксі (21 серпня – 7 жовтня 1944 р.).
66. Кримська (Ялтинська) конференція (4 – 11 лютого 1945 р.) та її міжнародно-правові наслідки.
67. Міжнародно-правове значення конференції в Сан-Франциско (25 квітня – 26 червня 1945 р.).
68. Берлінська (Потсдамська) конференція (17 липня – 2 серпня 1945 р.).
69. Мирні договори з Болгарією, Фінляндією, Італією, Румунією та Угорщиною 1947 р.
70. Мирне врегулювання проблем з Німеччиною і Японією після Другої світової війни.
71. Діяльність Нюрнберзького трибуналу.
72. Діяльність Токійського трибуналу.
73. Утворення та міжнародно-правова природа ООН.
74. Україна як одна з держав-засновниць ООН.
75. Міжнародний Суд ООН у другій половині ХХ ст.
76. Міжнародне право і міжнародно-правова доктрина періоду «холодної війни».

77. Право міжнародної безпеки у другій половині ХХ ст.
78. Утворення Європейського об'єднання з вугілля та сталі (ЄОВС), Європейського економічного співтовариства (ЄЕС), Європейського співтовариства з атомної енергії (Євроатом) та подальший розвиток європейської інтеграції.
79. Утворення Ради Європи і початок діяльності Європейського суду з прав людини.
80. Розпад колоніальної системи та утвердження принципу рівноправності народів та права народів на самовизначення.
81. Значення діяльності Комісії міжнародного права ООН для кодифікації та прогресивного розвитку міжнародного права.
82. Кодифікація дипломатичного права у другій половині ХХ ст.
83. Кодифікація консульського права у другій половині ХХ ст.
84. Кодифікація права спеціальних місій у другій половині ХХ ст.
85. Кодифікація права міжнародних договорів у другій половині ХХ ст.
86. Кодифікація міжнародного морського права у другій половині ХХ ст.
87. Становлення міжнародного повітряного права у другій половині ХХ ст.
88. Формування міжнародного космічного права у другій половині ХХ ст.
89. Становлення міжнародного права прав людини у другій половині ХХ ст.
90. Розвиток міжнародного гуманітарного права у другій половині ХХ ст.
91. Формування міжнародного кримінального права в кінці ХХ – на початку ХХІ ст.
92. Становлення права міжнародних організацій у другій половині ХХ ст.
93. Становлення міжнародного екологічного права у другій половині ХХ ст.
94. Формування міжнародного економічного права у другій половині ХХ ст.
95. Інститут міжнародної правосуб'єктності у другій половині ХХ ст.
96. Інститут міжнародно-правової відповідальності у другій половині ХХ ст.
97. Розвиток мирних засобів вирішення міжнародних спорів у другій половині ХХ ст.
98. Радянська наука міжнародного права у другій половині ХХ ст. (В.М. Корецький, Г.І. Тункін, І.І. Лукашук та ін.).
99. Харківська школа міжнародного права у другій половині ХХ ст.
100. Міжнародно-правові проблеми розпаду СРСР та їх доктринальна інтерпретація.
101. Проблема реформування ООН.
102. Глобалізація та фрагментація міжнародного права.

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права «30» серпня 2023 р., протокол № 1.

Завідувач кафедри
міжнародного права

Володимир СТЕШЕНКО